

Сукаркаєва Діана Ринатівна
студентка групи С-ЮД-616
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

*Науковий керівник: начальник
відділу організації наукової роботи,
доктор філософських наук
Марченко О.В.*

ФІЛОСОФІЯ ЯК НЕОБХІДНІСТЬ ТА ПИТАННЯ СПОСОБІВ ЇЇ ВИКЛАДАННЯ

Питання про місце філософії в освітньому процесі постає не вперше. І цим питанням є: чи це обов'язковий елемент при вивченні сучасної освітньої програми в вищих навчальних закладах? Тож спробуємо розібратись.

Сучасна модель вищої освіти переважно є виробничим процесом, якого хвилює тільки матеріальна сторона. І не завжди дає підґрунтя для соціально-культурного становлення студента. Тому освіта залишає за собою роль тільки зі сторони отримання інформації. А методом викладання є просте читання та повторення підготовленого тексту. Випускники вищих навчальних закладів отримуючи знання в такому режимі не стають грамотними професіоналами в гуманітарному та соціальному плані, вони стають безпорадними. Звідси відсутня здатність реагування на соціальні зміни, приймати рішення в не стандартній ситуації, ця складова запущена. Адже вузько спеціалізовані дисципліни та гуманітарні, до яких і входить філософія, готують професіоналів, відповідально за процес мислення людини, їх світогляд та особистий розвиток.

Філософія дає можливість студенту обрати собі певний світогляд шляхом надання різних моделей, вже існуючих раніше та нових на сьогодні, при її вивченні.

Зважаючи на особливості філософського знання, складно, а часом і неможливо профілювати зміст усіх без винятку розділів (або модулів) освітньої програми з філософії. Оптимальним уявляється наступне рішення. З одного боку, зберегти у "непрофільованому" вигляді теми філософського курсу, інваріантні щодо будь-яких профілів базової спеціальності студентів, з іншого боку, акцентувати увагу на особливо значимих для фахового світогляду в темах, проблемах і сюжетах.

Тому студентам-бакалаврам орієнтований, дидактично гранично вільний курс філософії, мета якого – закладення основ проблемно-світоглядного мислення. Вони повинні зрозуміти місце філософії в культурі, її зв'язок з іншими формами культурного буття (наукою, релігією, мистецтвом, економікою, політикою, повсякденним життям) і на основі цього розуміння визначити свої найважливіші життєві орієнтації, отримати щеплення від догматизму і фана-

тизму будь-яких видів[1]. Далі на курсі магістратури або спеціалістету філософію можна розглядати більш конкретно та в певних формах. В цей період студент вже підготовлений до сприйняття та більш глибокого осмислення ідей, які розглядає ця наука. Також і формується критичне мислення. «Критичність в мисленні є важливою здатністю сучасного фахівця на противагу маніпулятивним практикам, заручником яких є сучасна людина; науковість мислення виступає засобом протистояння донауковим і паранауковим знанням; секулярного способу мислення та життя; гуманізм як захист людяності в "суспільстві споживання"; толерантність як здатність знаходити шляхи вирішення конфлікту інтересів без застосування насильства [1].» Це дуже важливо для юристів, на мою думку. Для їхнього майбутнього професіоналізму вже є фундамент складений з осмислення філософського знання, окрім професійних знань, що дає поштовх для орієнтування в незвичайних ситуація або при необхідності швидкого прийняття рішення.

Тому не потребує філософія якихось інноваційних методів викладання, тільки момент звернення до осмислення необхідності та прояв інтересу у пізнанні цієї науки, знання свого предмету з боку викладача можуть створити передумови для подальшого вивчення дисципліни. А також розширений курс за часом розгляду може посприяти більшому розумінню та засвоєнню вже існуючого матеріалу. Тобто більше часу потрібно для філософських дискусій, що тренують здатність судження людей. Вона надає можливість навчитися мислити незалежно від стереотипів. Філософія формує мислячих та неупереджених людей, сприяє їх до опору різним формам пропаганди. Філософія також представляє інтелектуальне обґрунтування цінностей та принципів суспільства.

1. Руденко О.В. «Філософія освіти або чи потрібна освіті філософія» // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка 1(119)/2015 ст.41